

TRGOVINA

V nedeljo zaprto

Tanja Fajnik Milakovič Tak napis bo morda spet veljal za večino slovenskih trgovin. Na boljšem bodo zaposleni, pravijo **sindikati**, na slabšem potrošniki, pa menijo v trgovskih podjetjih

Po predlogu, ki ga je v parlamentarno proceduro uradno vložil nekdanji poslanec SDS, zdaj samostojni poslanec Andrej Čuš, bi bile trgovine ob nedeljah in praznikih zaprte. Zakon, ki naj bi začel veljati že januarja prihodnje leto, predvideva tudi izjeme. Tako bi bile ob nedeljah in praznikih lahko odprte prodajalne, ki imajo prodajni prostor v velikosti do 200 kvadratnih metrov, in manjše družinske trgovine. Brez omejitev (le šest nedelj in praznikov v letu) bi bile lahko odprte prodajalne na bencinskih servisih na avtocestah in hitrih cestah ter tudi prodajalne s prodajno površino do 200 kvadratnih metrov v starih mestnih jedrih, naravnih, kulturnozgodovinskih in romarskih centrih, smučarskih centrih, marinah, kampih, zdraviliščih, turističnih središčih, bolnišnicah, pokopališčih, hotelih, na letališčih, mejnih prehodih, železniških in avtobusnih postajah.

Kaj pravijo v Mercatorju in Lidlu?

Predlog zakona bodo v Mercatorju najprej podrobno proučili in stališče sprejeli po seji upravnega odbora Trgovinske zbornice Slovenije. Sicer pa so prepričani, da bo razprava o predlogu potekala konstruktivno, tudi s sodelovanjem s socialnimi partnerji in interesnimi združenji.

"Na podlagi izkušenj iz časa, ko so bile trgovine ob nedeljah zaprte, lahko potrdimo, da se je vsaj polovica nedeljskih nakupov prenesla na druge dneve v tednu. Ker je šlo za relativno kratek čas, ni mogoče oceniti, kolikšen delež nakupov bi se v primeru spremembe zakona zdaj prenesel na druge dni v tednu zaradi spremembe nakupnih navad kupcev. Ocenjujemo, da bi se v primeru zaprtja trgovin ob nede-

ljah prihodki zmanjšali, predvsem zaradi impulzivnih nakupov, po drugi strani pa bi se zmanjšali tudi stroški dela. Predlog zakona pa je treba ocenjevati tudi z vidika zaposlenih v tako delovno intenzivni panogi, kot je trgovina. Načelno soglasje pa bi temeljilo predvsem na predpostavki, da bi omejitve veljale za vse trgovce," so še zapisali v odgovoru iz Mercatorja.

"Lidl Slovenija dosledno spoštuje zakonska določila. Trenutno ta omogočajo, da so v nedeljo trgovine odprte, zaposlenim, ki so ta dan v službi, pa izplačujemo dodatek na nedeljsko delo. Pri delovnih nedeljah upoštevamo veljavno kolektivno pogodbo, ki nas zavezuje, da zaposleni ne sme delati več kot dve nedelji v mesecu oziroma več kot 26 nedelj na leto. Vseskozi upoštevamo Lidlovo interno pravilo, ki dopušča največ pet delovnih dni na teden, kar v praksi pomeni, da zaposleni, ki dela v nedeljo, v tistem tednu dela le še štiri dni. Nedeljsko delo torej ni dodaten dan k siceršnjemu delovnemu tednu. Na pet velikih praznikov (1. januar, velikonočna nedelja, 1. maj, 1. november, 25. december) pa naše trgovine niso odprte, kot edini trgovec v Sloveniji pa za delo na ostale praznike izplačujemo 120-odstotni dodatek na praznično delo," pojasnjuje Tina Cipot, vodja področja Korporativnega komuniciranja v Lidlu Slovenija.

In kaj bo storila politika?

Zanimiv je tudi komentar Stefana Vanoverbeke, šefa Ikee za celotno jugovzhodno Evropo, ki je vodil trgovine po vsej Evropi: "To pomeni, da bomo trgovci imeli več dela ob sobotah." Največje žrtve takšne zakonodajne spremembe bodo po njegovi oceni stranke. "Takšne spremembe za trgovce v času, ko kupec

lahko kupuje od doma vsak dan v tednu, 24 ur na dan, ne bi smele biti hud udarec," pravi Vanoverbeke.

Argument, da družine potrebujejo čas za družinsko življenje in obisk cerkve, pa po njegovem ni na mestu, saj so ob nedeljah trgovine odprte celo na Poljskem. "Cerkev ne more biti razlog za zaprtje trgovin, nihče nikogar ne sili v trgovino. Najprej gre družina lahko v cerkev in potem v Ikeo, če želi," pravi Vanoverbeke.

So pa v nekaterih drugih evropskih državah trgovine ob nedeljah zaprte. Denimo v Nemčiji, kjer so navkljub postopni liberalizaciji dosegli le podaljševanje obratovanja trgovin med delavniki in ob sobotah, ob nedeljah pa so z nekaj izjemami trgovine zaprte. Prav tako na Danskem, kjer morajo biti trgovine ob nedeljah in praznikih zaprte.

Kaj bo storila naša politika? V NSI so predlogu naklonjeni, saj pravijo, da so "ljudje na referendumu o tej temi svoje mnenje že jasno povedali pred 14 leti, kar je treba spoštovati". V stranki SD, kjer naj bi menda prav tako pripravljali podobno zakonodajo, a jih je pri tem prehitel nepovezani poslanec Andrej Čuš, o tem še nimajo stališča. Tudi stališče v stranki SMC še ni znano.

Pobudo podpirajo sindikat delavcev trgovine, nekateri večji trgovci in del politike

Kaj menijo potrošniki

o predlogu poslanca za zaprtje trgovin ob nedeljah? Kliknite na

>> www.vecer.com

Na referendumu leta 2003 večina "za"

Septembra 2003 so volivci odgovarjali na referendumsko vprašanje: "Ali ste za to, da se v zakonu o spremembi zakona o trgovini določi, da so prodajalne življenjskih artiklov odprte največ do 10 nedelj v letu, razen bencinskih servisov, prodajaln v bolnišnicah, hotelih, na letališčih, mejnih prehodih ter železniških in avtobusnih postajah, z omejeno površino, ki so lahko odprte brez omejitev?" Na referendumu je 57,5 odstotka udeležencev glasovalo za, proti pa jih je bilo 41,7 odstotka. Ker pa so ustavni sodniki v začetku leta 2006 zadržali izvajanje dela zakona, so trgovine ob nedeljah ostale odprte.

Nedeljski delovni čas trgovin spet na
poslovni, politični in sindikalni agendi

Foto: Igor NAPAST